

GAZETA MUZEALNA

BIULETYN INFORMACYJNY

MUZEUM

ZIEMI KARLIŃSKIEJ

Egzemplarz bezpłatny

Większość z nas jest w przededniu rozpoczęcia roku szkolnego, w związku z tym prezentujemy archiwalną fotografię naszej szkoły z lat 30. XX wieku.

Udostępniamy dla Państwa nowy nr GAZETY MUZEALNEJ, w którym jak zawsze znaleźć można dużo ciekawych tematów i wydarzeń dotyczących życia codziennego naszego muzeum. Standardowo pierwsze strony są poświęcone wystawie czasowej, która prezentowana jest w sali ekspozycyjnej muzeum. Tym razem wystawa tzw. wakacyjna, nietypowa, ponieważ autorami są dwie panie – mama oraz córka, prezentujące swoje prace. Jest to fotografia oraz żywe obrazy

z mchu Marty Sobczak – Jensen oraz Emilii Jensen pn. PASJA ZACIERA GRANICE.

W tym numerze zachęcamy do przeczytania artykułu, który dotyczy nowo powstałej grupy nieformalnej - TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW KARLINA, która zaangażowała się w propagowanie historii Karlina i okolic. Jest to trzyosobowa grupa gotowa do działania, która napisała projekt pn. LABORATORIUM DZIEDZICTWA dofinansowany ze środków Programu Fun-

dusz Inicjatyw Obywatelskich. Grupa jest m.in. współorganizatorem tegorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa, wraz z Muzeum Ziemi Karlińskiej, Karlińskim Ośrodkiem Kultury i Gminą Karlino. Uroczystości te odbędą się w tym roku na Wyspie Biskupiej 14 września – start godz. 17.00. Już dzisiaj serdecznie zapraszamy.

Zapraszamy również do lektury i dowiedzania naszej placówki.

w numerze:

Nowa wystawa czasowa
strona 2

Nowa grupa społeczna w Karlinie
strona 4

Nowe eksponaty
strona 8

PASJA ZACIERA GRANICE

W dniu 7 czerwca o godz. 17.00 w Muzeum Ziemi Karlińskiej uroczystie udostępniono nową wystawę czasową pn. PASJA ZACIERA GRANICE.

Wdobie czasów w których każdy z nas, biegnie z pracy do domu potrzebujemy bodźców, które sprawiają że nasze życie nabierze więcej głębi. W dzisiejszych czasach, potrzeba nam czegoś więcej niż zaspakajanie podstawowych potrzeb, potrzebujemy powrotu do korzeni, bliskości z naturą czy chwili zatrzymania. I to właśnie pasja sprawiła, że nauczyłam się w życiu dostrzegać więcej i głębiej.

Pasja zatarła granice pokoleń pomiędzy mną i moją córką. Przepaść istniejąca po między pokoleniami spowodowana jest wieloma czynnikami głównie globalizacją i rozwojem techniki. Czasy smartfonów i mediów

dziecko od najmłodszych lat, zawsze wyróżniała się wielką wrażliwością i kreatywnością. Było to dla mnie od zawsze widoczne i wiadome że jest artystyczną duszą, uwielbiała tańczyć, malować, śpiewać chodziła na różnorodne zajęcia gdzie mogła wyrażać siebie na wielu płaszczyznach. Wspierałam jej potencjał jak tylko było to możliwe. Dzieci są jak gąbki, chłoną to co je otacza, obserwują nas dorosłych i podążają naszymi śladami. Artystyczna aura wytwarzana przez moją twórczość, na pewno pomogła rozwinąć Emilce skrzydła.

Pięknym procesem były dla mnie nasze wspólne spaceracje po lesie, podczas których uwielbiałam uwieczniać na zdjęciach piękno matki natury. Moja córka spacerując

Otwarcie wystawy PASJA ZACIERA GRANICE.

społecznościowych rozrywają więzy rodzinne. Młodzi ludzie zamykają się w cyfrowym świecie telefonu odcinając się od tego co dzieje się wokół. Ta pułapka nie ominęła również mojej córki, jak większości młodych ludzi i nie powinno się mieć do nich o to pretensji, tak wyglądają współczesne realia. W obowiązku współczesnego rodzica powinno leżeć zainteresowanie naszych podopiecznych czymś głębszym, powinniśmy pomóc im odnaleźć siebie i nauczyć ich korzystania z potencjału, który w każdym z nas drzemie. Nigdy przecież nie jest za późno by go w sobie odkryć. Obserwowałam moje

Otwarcie wystawy PASJA ZACIERA GRANICE.

obok przyglądała się temu co mnie zachwycало, i sama dzięki temu uczyła się w tym odnajdywać piękno. Dziś potrafi w niezwykle nietuzinkowy i kreatywny sposób pokazywać potęgę, siłę piękna i ulotność natury przez makrofotografię. Pozwoliło to nam odnaleźć wspólny język oraz zbudować więź rodzic – dziecko. Więż dzięki której odnalazłyśmy wspólną pasję tworzenia razem piękna natury. Zapraszamy na spacer po naszym lesie.

Marta Sobczak - Jensen

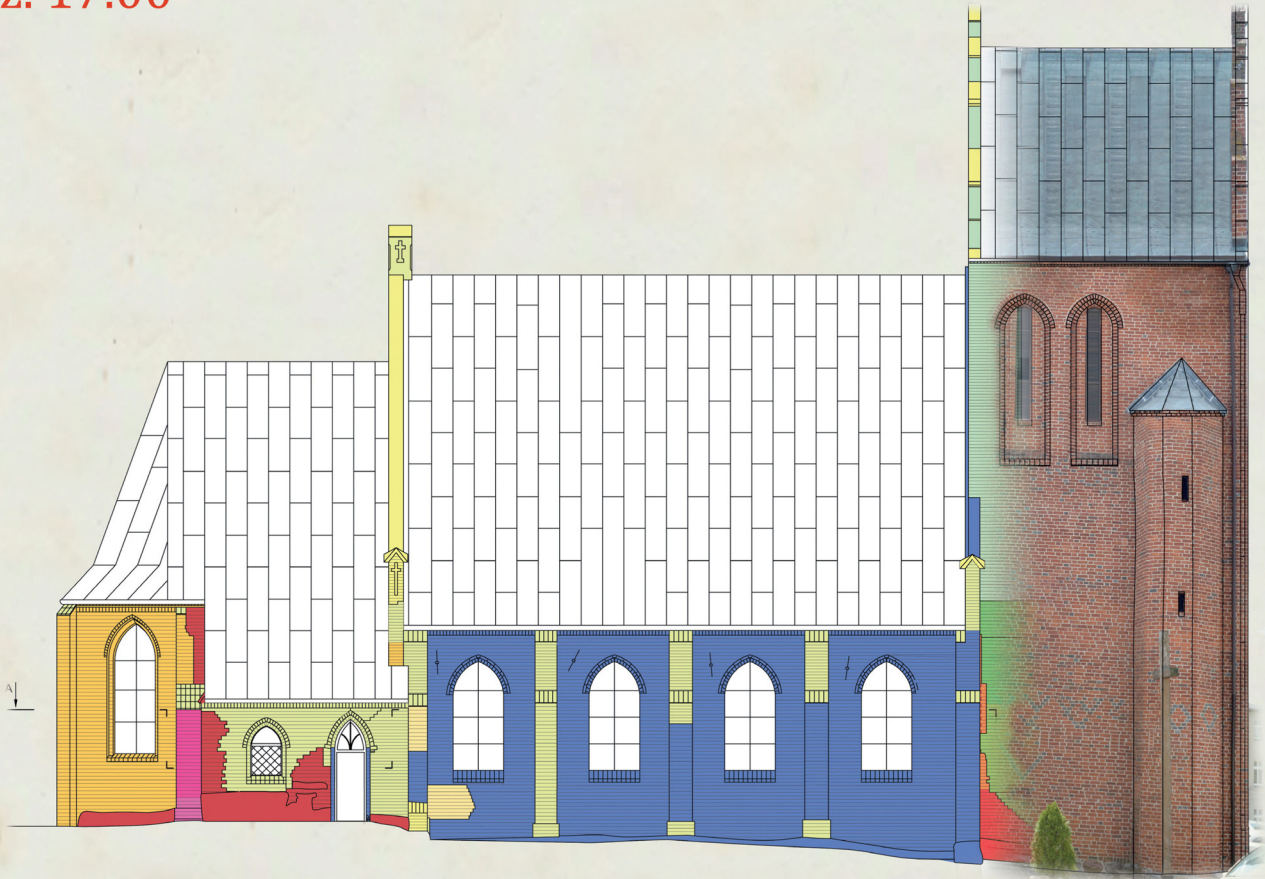
PASJA ZACIERA GRANICE
malarstwo i fotografia Marty Sobczak - Jensen i Emilii Jensen

LABORATORIUM DZIEDZICTWA

Kościół w Karlinie - historia przekształceń budowlanych w świetle badań architektonicznych

14 września 2019

miejsce: Karlino.Wyspa Biskupia /ul. Szczecińska/
godz. 17.00

W programie:

1. Wystawa dot. badań historyczno - architektonicznych kościoła w Karlinie
2. Prezentacja makiety kościoła w Karlinie z VI fazy budowlanej
3. Prelekcja: Kościół w Karlinie - historia przekształceń budowlanych w świetle badań architektonicznych (K.Zalewski)
4. Koncert BBK Oprawa Muzyczna z okazji 75. rocznicy Powstania Warszawskiego
5. Ognisko, poczęstunek

ZAPRASZAMY

PATRONAT HONOROWY

KOORDYNATORZY

ORGANIZATORZY

Projekt dofinansowany ze środków Programu FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH 2018. LABORATORIUM DZIEDZICTWA

LABORATORIUM DZIEDZICTWA

Pod koniec grudnia 2018 r. powstała grupa nieformalna, która przyjęła nazwę TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW KARLINA. Grupa nie jest stowarzyszeniem. Głównym celem grupy jest propagowanie historii lokalnej oraz regionalnej obejmującej tereny Gminy Karolino. Aby ten cel móc realizować grupa napisała projekt pn. LABORATORIUM DZIEDZICTWA na który dostali dofinansowanie ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Projekt Laboratorium dziedzictwa oparty jest na idei badania, promowania i przybliżania historii Karlina i okolic. W ramach zadania planowane jest udokumentowanie i udostępnienie wiedzy o lokalnych zabytkach, które przybliżą historię naszej małej ojczyzny, obejmuje zorganizowanie cykli wydarzeń o charakterze kulturowym, podczas których prezentowane będą zabytki architektury naszego miasta i gminy. W pierwszej

kolejności naszym badaniom będzie poddany jeden z najstarszych zabytków w naszej gminie – kościół p.w. św. Michała Archanioła w Karlinie. Na ten cel zostaną zaplanowane warsztaty, stworzenie makiety z danego okresu budowy prezentowanego zabytku, wystawa i prelekcja podczas spotkania historycznego. Podsumowaniem tej części projektu będzie współorganizacja tegorocznych obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa, które odbędą się na Wyspie Biskupiej już we wrześniu, które będą również dofinansowane ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Na te uroczystości już dziś zapraszamy, a o wszystkim będziemy informować na bieżąco na naszej stronie facebooka.

Towarzystwo Miłośników Karlina

Makieta karlińskiego kościoła wykonana w ramach projektu.

Makieta karlińskiego kościoła wykonana w ramach projektu.

Projekt dofinansowany ze środków Programu FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH 2018.
LABORATORIUM DZIEDZICTWA

NOC MUZEÓW 2019

25 maja na dziedzińcu przy Muzeum Ziemi karlińskiej odbyły się coroczne uroczystości kulturalne z okazji Nocy Muzeów. Stało się to już tradycją, że nasze uroczystości Nocy Muzeów odbywają się tydzień później ze względu na to, aby Państwo również mogli skorzystać z propozycji miast sąsiednich. W tym roku wspomogli nasze muzeum: Biblioteka w Karlinie, Domacyno, Karliński Ośrodek Kultury, Szaleni Historycy, Studio Historyczne HUSAR, Zespół Szkół w Karlinie. Serdecznie dziękujemy i do zobaczenia za rok.

Historia jednego zabytku c.d.

W bieżącym numerze kontynuujemy historię pałacu w Koziej Górze, członków rodu von Podewils.

Kozia Góra. Widok pałacu od strony Wsch. Fot. z lat 90. XX w.

Po Hermanie Heinrichu Wilhelmie (po I wojnie) majątek przypada Jadwidze Ponińskiej z Podweilsów. Ostatnim właścicielem przed II wojną był Karl von Waldow i jego żona Jadwiga von Waldow z rodu Puttakamerów. Oboje zmarli pod koniec II wojny światowej podczas wkraczania wojsk radzieckich. Do roku 1945 oba majątki Malonowo i Kozia Góra pozostawały w jednym ręku – zarządcą/administratorem był Egon von Wangenheim. Ciekawym epizodem w przedwojennej historii pałacu oraz posiadłości było istnienie tu loży masońskiej, zlikwidowanej w roku 1933. Mieściła się ona w skrzydle od wschodu na piętrze, której opis znajduje się w publikacji H. Siebera „Schlosser Und Herrensitze in Pommern”:

Nad piwnicami była olbrzymia sala na wys. 3 piętra z ogromnymi oknami z witrażami, z sufitu zwisały 3 potężne kandelabry kryształowe. W rogach szczytowych były ołtarzyki z drewna orzechowego, srebrny sprzęt liturgiczny oraz 12 srebrnych świeczników 6 ramiennych. Na sali stało 99 foteli wybitych szkarłatnym aksamitem, w południowym szczycie sali stał potężny dębowy stół, a za nim 7 foteli z środkowym – rodzajem tronu. Pod ścianą zachodnią stały szafy z książkami i dokumentami oraz dywany zwinięte w rulony. Na ścianie zachodniej, na wys. II piętra był balkonik na 4 osoby, skąd można było obserwować co działo się w loży masońskiej, gdyż taką funkcję spełniało pomieszczenie. Łoża była nieczynna od 1933 roku, kłucze do niej miał tylko właściciel pałacu.

Kozia Góra. Jeden z zachowanych po wojnie foteli z loży masońskiej. Dziś nie istniejący. Fot. pocz. lat 50. XX w.

Do marca 1945 roku obiekt pozostawał w dobrym stanie technicznym. Zachował nienaruszoną bryłę oraz całe wyposażenie (meble, kominki, żyrandole). W momencie adaptacji pałacu na mieszkania i częściowo pomieszczenia biurowe PGR-u (lata 50. XX w.), zniekształcono pierwotny układ wnętrz. Z upływem lat budynek ulegał niszczeniu przez czynniki zewnętrzne, na które również duży wpływ miał człowiek. Dzisiaj obiekt jest w rękach nowych właścicieli czeka na swoje drugie życie.

Poniżej chciałbym Państwu przytoczyć kilka ciekawych faktów z kroniki roku von Podewils:

* Adam von Podewils utworzył w 1439 roku w Karlinie w tamtejszym kościele wikariat za zgodą Biskupa kamieńskiego Sigfrieda. Swojego łaskawego pana – księcia Bogysława X ochronił z narażeniem własnego życia przed atakiem oburzonych i wściekłych mieszkańców Koszalina, którzy halabardami próbowali pobić księcia, czym ocalił jemu życie. W roku 1490 książę wysłał go do polskiego króla Kazimierza, prosząc o rękę królewskiej córki Anny, co zostało zwyciężone sukcesem.

* Peter von Podewils, książęcy marszałek dworu, towarzyszył swojemu księciu Bogusławowi X w podróży do Grobu Pańskiego i w czasie morskiej bitwy z dziewięcioma tureckimi statkami koło wyspy Candia, uratował dzięki przytomności umysłu życie księcia. Przy Grobie Pańskim

został przez księcia pasowany na rycerza.

* Nicolaus von Podewils, pan na włościach Koziej Góry, urodzony w 1583 roku, wójt rycerski, dziekan kołobrzeski, kapitan w Pyrzycach, ostatnio kanclerz, uczestnik uroczystości pogrzebowych księcia Ulricha. Zmarł w 1643 roku w Kołobrzegu.

* Heinrich von Podewils, hanowerski marszałek polowy, urodzony w Demmin na Pomorzu, wstąpił na początku na służbę u Księcia Saksońsko - Weimarskiego Bernharda. Tam poznał go ówczesny największy dowódca wojskowy Turennei poznał się na jego znakomitych zdolnościach wojskowych, co zdecydowało że wstąpił na służbę Ludwika XIV, który to powierzył jemu regiment kawalerii i wielokrotnie chwalić nadawał mu odznaczenia. Kiedy podziękował królowi za otrzymane odznaczenia, ten odpowiedział jemu własnoręcznie napisanym listem. Później otrzymał stanowisko generalskie i zwierzchność nad oddziałem armii, który miał pomagać niemieckiemu cesarzowi w walce z Turkami. Na prośbę Księcia Ernsta Augusta o zdolnego i dobrze znającego się na sprawach wojskowych dowódcę, król wysłał go w 1672 roku do Hannoweru, gdzie został gubernatorem i marszałkiem. Posiadał on dobra w Kragu na Pomorzu i zmarł bezpotomnie 16 lipca 1696 roku w Hamburgu.

Krzysztof Zalewski

Kozia Góra. Nieistniejące wyposażenie pałacu. Fot. pocz. lat 50. XX w.

Karlino. Budowa nowej szkoły. Lata 30. XX wieku.

W kwietniu zawiązał do Muzeum Ziemi Karlińskiej nasz przyjaciel Krzysztof Szczeciński, który jak już jest z rodziną w Karlinie, to zawsze coś dla nas ma. Tym razem przekazał do muzeum bardzo unikatową fotografię archiwalną, która przedstawia kończący etap budowy naszego gmachu szkoły tzw. wiechę. To tradycja budowlana, polegająca na zawieszeniu przystrojonego kolorowymi wstążkami wieńca na górnej części budynku. Wiechę wywiesza się na znak zakończenia ważnego etapu budowy – najczęściej po ustawieniu pierwszej krokwi. Serdecznie dziękujemy Krzysztofowi za podarowanie do naszego muzeum oryginału zdjęcia oraz wiele innych

ciekawych eksponatów.

Dzisiejszy gmach szkoły oddano do użytku w 1930 roku, zbudowano na terenach należących do kościoła. Budynek wybudowano z wielkim rozmachem, wyposażono m.in. w ogrzewanie wodne i parowe, pralnię, łaźnie dla uczniów, jak i osobne łazienki dla mieszkańców miasta, którzy nie mieli możliwości korzystania z dobrodziejstw bieżącej jak i ciepłej wody we własnych domostwach. W ostatnich latach II wojny światowej urządzono w wydzielonej części szkoły – ze względu na jej wielkość i wyposażenie – szpital wojskowy.

muzeum.kokkarlino.pl

GAZETA MUZEALNA

Wydawca: Muzeum Ziemi Karlińskiej
Redaguje: Krystian Zalewski.

Muzeum Ziemi Karlińskiej
ul. Szymanowskiego 17
78-230 Karlino
muzeum.kokkarlino.pl
otwarte:
wtorek - piątek 10.00 - 16.00
sobota 10.00 - 14.00
WSTĘP WOLNY

